

snart Forholdene bliver nogenlunde rolige i vort store Naboland Tyskland, vil vi ogsaa dør blive Vidne til en Frembringelse af Industrivarer i et Omfang, som vi maaske ikke har anet tidligere. Hele Tysklands Fremtid vil efter min Mening bero paa, at de gør et intensivt Arbejde for at fremskaffe Eksportartikler, navnlig gennem deres Industri; det er den eneste Maade, hvorpaa de kan erhverve de store Kapitaler, som vil være nødvendige til Betaling af, hvad Krigen har kostet baade indirekte og direkte. Vi maa derfor være forberedte paa en streng Konkurrence for vor Industri derfra, og da kan jeg godt tænke mig, at den Dag maaske ikke vil være saa fjern, da de store Lønninger, som nu ydes og kan ydes paa det private Arbejdsmarked, navnlig af vor Industri, vil gaa ganske betydeligt ned, maaske gaa forholdsvis meget mere ned end Priserne paa Livsfornödenheder; det er slet ikke sikkert, at Dyrtiden vil formindskes samtidig med, at Priserne paa Arbejdsmarkedet gaar ned. Hvis Arbejdslønnen saaledes gaar betydeligt ned, idet det private Erhverv ikke længere vil være i Stand til at yde nær saa store Lønninger, som der gives i Øjeblikket, mener jeg, at ogsaa Tjenestemændene maa finde sig i, at deres Løn bliver mindre. Det er dertil, dette Konjunkturtillæg skal tjene. Der findes derfor den Bestemmelse, at det kun gælder foreløbig i 2 Aar; saa forsvinder det af sig selv, hvis ikke Rigsdagen vedtager det Lovforslag til Revision, som Ministeren skal fremsætte inden den Tid, og hvorved der saa kan tages Bestemmelse om, hvorvidt Konjunkturtillæget skal forsvinde eller bestaa eller reduceres eller eventuelt forhøjes; det vil det altsaa staa Rigsdagen frit for til den Tid at afgøre.

Efter at jeg nu her i Hovedtrækkene har omtalt de Lønninger, som Kommissionen altsaa har været enig om at indstille, skal jeg bemærke, at adskillige, deriblandt jeg, har ønsket, at Fordelingen mellem de forskellige Dele af Lønnen var blevet en noget anden, og jeg maa maaske nævne et Par enkelte Punkter, hvor vi indenfor Kommissionen, som det fremgaar af Betænkningen, som ærede Medlemmer kan gøre sig bekendt med, ikke har været fuldt enige. Der er dør særlig to Spørgsmaal, for det første med Hensyn til det saakaldte Forsørgertillæg for Tjenestemændene og for det andet med Hensyn til Lønnen for kvindelige og mandlige Tjenestemænd. Spørgsmaalet om Forsørgertillæg, altsaa forskellig Løn for

de Tjenestemænd, der har Forsørgerpligt, og dem, der ikke har det, er gammelt, det har ofte været drøftet, og Lønningslovene har ogsaa altid hidtil taget et vist Hensyn dertil. Man kan nok høre den Mening fremsat, at det er et Spørgsmaal, som egentlig maa ligge udenfor selve Lønningsbestemmelserne; det maa hænge sammen med, hvorledes Forholdet er med Hensyn til hele den øvrige Befolkning, hvorvidt der dør gives Begunstigelser og Lettelser for dem, der har Forsørgerpligt. Saadan Hensyn har vi ogsaa i nogen Maade taget ved vore Skattelovsregler, om end den Lettelse, der dør er Tale om at yde, aldeles ikke kan dække den Forskel i Evnen til at betale, der er til Stede mellem dem, der har Forsørgerpligt, og dem, der ikke har det. Men ogsaa selve Lønningslovgivningen tager, saaledes som den har været hidtil og vel ogsaa fremdeles vil være, i ikke ringe Grad Hensyn dertil, idet f. Eks. alle de Alderstillæg, som ydes til Tjenestemændene, navnlig i de lavere Lønklasser, begrundes derved, at efter som vedkommende bliver ældre og stifter Familie og Hjem og derved ogsaa faar Forsørgerpligt og -udgifter, maa der gennem Lovgivningen ydes ham nogen Erstatning derfor. Selv om man altsaa nok teoretisk kan sige, at Spørgsmaalet maa afgøres udenfor selve Lønningsloven, har man hidtil i Praksis fulgt denne Fremgangsmaade og vil ogsaa fremdeles følge dem, derom er jeg ikke i Tvivl. Kommissionen har altsaa forhandlet om denne Sag, men er ikke kommet til Enighed om at træffe yderligere Bestemmelser desangaaende udover, hvad der er foreslaaet om Alderstillæg i det foreliggende Lovforslag, hvorigennem vi jo ogsaa i nogen Maade yder Forsørgertillæg. En Del af Kommissionen, hvortil ogsaa jeg hører, havde, som ærede Medlemmer kan se af Betænkningen, ønsket, at der ved selve Alderstillægene maatte tages tilbørligt Hensyn til, hvorvidt Forsørgerpligt var til Stede eller ikke, saaledes som vi har udtrykt det. Vi har tænkt os, at Alderstillægene for alle de Tjenestemænd, som ikke havde Forsørgerpligt, reduceredes med 25 pCt. Det vilde selvfølgelig ikke saa nær kunne dække den Forskel i Udgifterne, der er for de Tjenestemænd, der har Forsørgerpligt, og dem, der ikke har det, men det vilde i alt Fald i nogen Maade bidrage til at udjævne Forskellen. Men dette Forslag har ikke kunnet vinde fuld Tilslutning i Kommissionen, og det staa altsaa hen, om